

A decent proposal: Frankenstein in De Munt

By [This is how we read](#) on 22/03/2019

"Dat zou ik nu eens het liefst met jou doen." Nee, het was geen *indecent proposal* dat ik een jaar geleden kreeg van de man van een vriendin. Hij wilde met mij naar de opera. Tegen dat soort voorstellen zeg ik niet snel nee, of mijn date nu getrouwd is of niet.

(c) B. Uhlig

Wel was het even wachten op de heropening van De Munt en een voorstelling die ons beiden kon bekoren. En toen viel ons oog op de wereldcreatie van Frankenstein, een technologisch hoogstaande productie van de Amerikaanse componist en *sound engineer* Mark Grey, gebaseerd op de wereldberoemde roman van Mary Shelley. Voor een rondje 'de film-/theaterbewerking of het boek' ben ik altijd wel te vinden, dus waarom geen 'de opera of het boek'? Intrigerend klonk het wel. Een voorstelling vol geavanceerde hi-tech die waarschuwt voor de gevaren van de vooruitgang.

In de aanloop naar de voorstelling las ik de klassieker over Victor Frankenstein opnieuw. De 200 jaar oude roman bleek niet alleen verrassend leesbaar, het verhaal is in tijden van genetische manipulatie ook bijzonder actueel. Vanwaar die vooruitziendheid?

Met de roman nog vers in het hoofd vallen enkele verhaalkeuzes uit het libretto meteen op. In de eerste plaats is de raamvertelling anders. Die van Mary Shelley is maar flauw in vergelijking met de futuristische toekomst waarin we hier belanden.

Creature is na een ijstijd (ja, *Frankenstein* wordt niet voor niets een klimaatopera genoemd) gevonden door een team wetenschappers onder leiding van Dr. Walton. Die brengen *Creature* tot leven en visualiseren zijn herinneringen met behulp van moderne technieken. In hun witte steriele pakken zien de onderzoekers hoe *Creature* zijn vreselijke verleden herbeleeft.

In een mix van geacteerde flashbacks en videobeelden wordt *Creature* afgewezen door het gezin dat hij maanden liefdevol heeft geobserveerd, vermoordt hij Frankensteins kleine broertje en slaan zijn

stoppen door als Frankenstein weigert om een vrouw voor hem te scheppen. *Creature* beleeft de horror *all over again*, het team vraagt dan ook aan Dr. Walton om de behandeling te beëindigen, maar Dr. Walton zet voort. De parallellen met de door de wetenschap geobsedeerde dokter Frankenstein zijn nooit veraf.

(c) B. Uhlig

Tijdens de flashbacks blijft de opera dicht bij het oorspronkelijke verhaal van Mary Shelley. Wel krijg je als publiek – doordat je dit keer niet kijkt door Frankensteins bril én omdat er gewoon ook meer vrouwenstemmen nodig waren om het operatechnisch interessant te houden – extra dialogen en daardoor nieuwe perspectieven. Zo gaan de ogen van Frankensteins geliefde Elisabeth open tijdens haar fatale slotconfrontatie met *Creature* en dat is best ontluisterend. Zoals in veel postmoderne bewerkingen van literaire klassiekers krijgen de ‘onderdrukte’ personages uit het boek dankzij deze polyfonie toch een stem. Op mij had deze veelheid aan stemmen het effect dat ik nog meer ging sympathiseren met *Creature* dan ik in de roman had gedaan.

Hoe afschrikwekkend hij er ook uitziet in zijn ‘naaktkostuum’ van silicone en hoeveel gruwelmoorden hij ook op zijn palmares heeft staan, toch is hij in deze opera vooral een kind, verworpen door zijn vader, een gedoemde *outcast* die er wanhopig graag bij wil horen en tegelijkertijd zijn schepper op zijn verantwoordelijkheden blijft wijzen.

(c) B. Uhlig

Naar de opera ga je natuurlijk niet alleen voor het verhaal. Ronduit indrukwekkend in deze voorstelling is het decor. De setting is een kopie van het ruimteschipachtige Boezloedzja-monument in Bulgarije. Tijdens de toekomstscènes lijkt het wel alsof je naar een gestileerde scifi-film kijkt. De filmbeelden met de herinneringen van *Creature* liggen dan weer letterlijk als een extra laag op de voorstelling. Beklemmend! De kale koppen van de personages verhogen het gevoel van bevreemding. Frankenstein is hier niet de horror van één monster. Het monsterlijke is gewoon overal aanwezig.

De compositie zelf is hedendaags klassiek, zonder onderscheid voor scènes uit verleden of toekomst. Flarden elektronische muziek kunnen de klassieke partituur niet verstoren. De soundscape klinkt

daardoor toch eerder virtuoos en melodieus dan minimaal. Meezingbaar is het niet, lichtvoetige riedeltjes ontbreken, drama overheerst, altijd! En dat is behoorlijk heftig.

(c) B. Uhlig

Een avondje opera, dat is *the full package*. Prosecco en pasta vongole vooraf, onze ogen laten genieten van het stijlvol uitgedoste publiek, de marmeren traphal en de pompeuze grote zaal én natuurlijk even nakaarten in Café de l'opéra. We roepen de avond meteen uit tot een nieuwe vaste traditie. Dit soort *decent proposals* mogen ze me nog doen!

Katrien Elen schreef deze bespreking voor [This is how we read](#), een literatuur- en lifestyleblog voor ondernemende lezers. Benieuwd? Op [Opera Vision](#) kan je tot 15 september 2019 de hele [voorstelling](#) online bekijken.

FRANKENSTEIN Grey - La Monnaie / De Munt

[Share / Save](#) [f](#) [t](#) [r](#)

« [De bloemetjes binnen en buiten zetten met Botawall](#) |